

Széchenyi István Egyetem
Műszaki Tudományi Kar
Környezetmérnök Tanszék

Drogok

Készítette: Farkas Alexandra SR8MG0
Szakács Dominika QO9XFN
Szak: Környezetmérnöki
Kursus: Környezet-egészségtan
Kursus-kódja: KM030_1

Győr, 2012

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
A szenvedélybetegségről, a kábítószerekről	5
Történelmi áttekintés.....	5
Hogyan alakult ki a modern drogfogyasztás?	6
A hazai terjedésről.....	6
Mit kell tudni a kábítószerekről?.....	7
A kábítószer és a pszichotróp anyag meghatározása, valamint a velük kapcsolatos fogalmak ismertetése.....	7
Kábítószeres felosztása	9
A kábítószeres csoportosítása	10
A növényi eredetű kábítószeres	10
I. Mákszármaszerek	10
1. Ópium	10
2. Morfin.....	11
3. Heroin	11
4. Kodein	12
II. Kenderszármaszerek	13
1. Marihuána.....	13
2. Sinsemilla	13
3. Hasis	14
4. Hasisolaj	14
III. Koka-cserje származék.....	14
1. Kokain-hidroklorid.....	14
2. Crack	15
IV. Meszkalin	15

V. Pszilocibin	16
A szintetikus eredetű kábítószeresek	17
I. Amfetamin származékok.....	17
1. Amfetamin	17
2. Speed	17
3. Extasy	18
4. LSD.....	19
5. PCP	19
Új típusú party drogok.....	20
I. GINA (GHB)	20
VI. MEFEDRON	20
VII. SPICE (JWH-018)	21
A drog/kábítószer használat veszélyei, következményei	22
A szenvedély és a függőség.....	23
A szenvedély testi, lelki összetevői.....	25
Kábítószer hatása alatt álló személy jellegzetes viselkedése	26
A kivezető út	26
Összefoglalás.....	28
Köszönetnyilvánítás	28
Irodalomjegyzék.....	29
Ábrajegyzék	30
Táblázatjegyzék.....	31

Bevezetés

Egy fontos betegségről és bűncselekményről szeretnénk felvilágosítást adni. Elsősorban ez a tanulmány azért készült, hogy mélyebb betekintést mutathassunk azoknak, akik nem ismerik teljesen a kábítószereket és azok hatásmechanizmusait. Számunkra ez a téma nagyon érdekfeszítő volt, mivel mi sem tudtunk ezekről a dolgokról eddig még semmit. Közben, ahogy írtuk a tanulmányt mi is sok új tudást szereztünk ezzel a manapság rettentő függőséget okozó szerekkel kapcsolatban.

Felmerülhet az a kérdés, hogy miért ezt a témakört választottuk, amikor semmi tudásunk és tájékozottságunk nem volt hozzá? Pontosan ezért, mert a kíváncsiságunk, érdeklődésünk alapján jobban fel tudjuk kelteni az érdeklődést a kábítószerrel kapcsolatban. Azokat az érdekességeket és általánosságokat írtuk le, amikről a legfontosabb, hogy tudjunk.

A történelmi múltjáról, a fajtáiról, terjedéséről, veszélyeiről és a viselkedésről, amit az ember felvesz, amikor függővé válik illetve a leszokást segítő egységekről próbálunk egy kis képet mutatni az ember számára legveszélyesebb szerekről.

„Hazánkban a szenvedélybetegségek és különösképpen a kábítószer-fogyasztás problémája nagyon sokakat veszélyeztető, súlyos társadalmi probléma, amelynek orvoslása nyitott megközelítést, széles összefogást és hatékony intézkedéseket követel társadalmunk minden rétegétől. A fogyasztás visszaszorítása a megelőzéssel foglalkozó valamennyi társadalmi szervnek, a tanintézeteknek együttes összehangolt cselekvését igényli. Az egészségre nevelés fontos feltételei közt szerepel a reális és hiteles ismeretek közlése, a helyes szemléletmód és beállítódás formálása, a megfelelő magatartási attitűdök és életvezetés kialakítása”
(Balázsfalvi, 2010, p. 8)

A szenvedélybetegségről, a kábítószerekről

Történelmi áttekintés

Ha végig kíséjük a kábítószer-fogyasztás történetét, akkor azt tapasztalható, hogy az emberiséggel egyidős kultúráknak, a sámáni szertartásoknak nélkülözhetetlen kellékei voltak azok a növényfajták, melyek különös varázserőt, látnoki képességeket kölcsönöztek számukra. A primitív társadalmak a betegséget és a természetes halált természetfeletti erők befolyásának tulajdonította, ezért kerestek és használtak ilyen anyagokat.

Időszámításunk előtt 8000-ben Közép-Amerikában a texasi kaktuszból (meszkál) szedték ki a babot élénkítőszernek használva. Ennek a drognak a formája, a meszkalin még ma is használatos. Arra is van bizonyíték, hogy már 5000 évvel ezelőtt használtak kannabiszt Közép-Ázsiában és Kínában. Sőt Kínában a XIX. században ópiumot szívni népszerű tevékenységnek bizonyult.

Az ősi sumer civilizáció kőtáblái szerint Kr. e. 4000 körül ópiumot használtak nyugtatóként és fájdalomcsillapításra. Az egész világon elterjedt. A modern időkben az ópiumszívás népszerű időtöltés lett Európában, majd Kínában is, ahol olyan gyakorivá vált, hogy a kormánynak be kellett tiltania.

A görög mitológiában is található utalások, miszerint a főisten, Zeusz olümposzi „szeánszain” a megfáradt égiek ambróziával frissítették fel magukat.

Hérodotosz i.e.450-ben már leírta, hogy a szkíták és a trákok a Kaszpi-tenger térségében kendert termesztettek és a szkíta harcosok ezt a növényt kábulat előidézésére használták, hogy önkívületbe esve pihenjék ki fáradalmaikat.

Az antik Rómában már egyfajta drogkereskedelem is folyt. Egykori források szerint a rómaiakkal kereskedő karthágóiak is ismerték a kendergyantából nyert hasist és üzleteltek vele. Bizonyítéka ennek, hogy a Földközi-tengerből 1969-ben kiemelt pun hadigályán két hasissal telt amfórát találtak a kutatók.

A középkorban sem volt egyértelmű, hogy egy adott betegség vagy a halál lehet „természetes” is. Így voltak boszorkák, akik démoni praktikákat vetettek be a betegségek ellen, sőt a járványokat Isten büntetésének gondolták. A középkor embere még inkább hitt a mágiában, mint a betegségek gyógyszerekkel való gyógyításában. A felvilágosult orvosoknak

pedig „fehér mágia” alá kellett rejteni tudásukat, nehogy ezt a tevékenységüket azonosítsák a boszorkányok által művelt „fekete mágiával”.

A múltban drog és a gyógyszer között nehéz volt különbséget tenni. Legjobb példa erre India, ahol az ópium gyógyászati és nem gyógyászati célú alkalmazása között nem tudott kiigazodni a kiküldött brit királyi bizottság. Mivel az országban az ópium volt a legfontosabb gyógyszer, amelyet emellett droként is használtak. Ennek következményeként jött létre a „quasi-medical use” kifejezés.

Számos modern művész bevallottan fogyasztott kábítószerrel. A költő, Samuel Taylor Coleridge (1772-1834) egyike azon számos történelmi alaknak, akik ópiumot szívtak. Egyik leghíresebb művét, a Kubla Khan-t drog hatása alatt írta meg.

Hogyan alakult ki a modern drogfogyasztás?

A kokacserje levelét élénkítőszernak használták a világon már számos országban, de először 1865-ben állítottak elő belőle kokaint. Az 1970-es évekre a kokain számos drogfogyasztó körében népszerűvé vált. A heroint is a XIX. században fejlesztették ki, eredetileg azért, hogy segítsenek vele a morfiumfüggő betegeknek. Az orvosok hamar rájöttek, hogy ez nem a tökéletes megoldás, mivel nagyobb gondot jelent, ha valaki heroinfüggővé válik. Az 1960-as években a tömegkultúra térhódításával terjedt el széles körben az LSD és a kannabisz. Az 1980-as évek végén a partyzene berobbanásával pedig új divat kezdődött el: a diszkódrogok használata, ilyen például az ecstasy.

A hazai terjedésről

Hazánkba a kábítószer terjedésével kapcsolatban az 1960-as években jelentek meg hírek, majd 1969-ben az első droghalál is bekövetkezett.

Csak az 1970-es években figyeltek fel arra, hogy a fiatalok nyugtatókat, altatókat alkohollal kombinálva fogyasztanak, amivel kábítószerhatást érnek el. 1972-ben volt egy nagyobb csoport, akik Parkinson-kór gyógyítására használatos gyógyszerrel kívánták elérni a bódító hatást. Ezzel egy időben jelent meg a szerves oldószerek (parkettlakkok, ragasztók) beszipantásának módszere is, ami nagyon gyorsan elterjedt mivel könnyen hozzá lehetett jutni ezekhez a szerekhez. Az első 5 évben 21 halálos áldozata volt, mára elérte a sok százas nagyságrendet. Az 1980-as években a Parkan mellett megjelentek az intravénás morfium

illetve az ópiátkészítmények. Ezzel egyidőben jelentkeztek a különböző vényhamisítások, gyógyszerári és kórházi betörések.

A Legfelsőbb Bíróság 1986-ban deklarálja, hogy a kábítószer-fogyasztás büntetendő cselekmény. Az Alkoholizmus Elleni Bizottság meghirdeti a dropprogramot, majd sorra nyílnak meg országszerte a drogambulanciák. 1987-ben már a narkomán betegek kényszergyógyításával is foglalkoztak Magyarországon. Az 1990-es évekig úgy gondolták, hogy a drog nagy része átutazik hazánkon, de sajnos fokozatosan fogyasztóvá vált hazánk.

Felmérési eredmények szerint: a budapesti diákok 92%-a már valamilyen drogot kipróbált. Hazánkban a kábítószer fogyasztók számát 100.000-re becsülik. Ezzel arányosan emelkedik a halálozások és a fogyasztással összefüggő bűnesetek száma is.

Mit kell tudni a kábítószerekről?

Az egészségre fokozottan veszélyesek, szervi- és idegrendszeri károsodásokat okoznak. Hamar kialakul a függőség, ami a személy belső és külső leépüléséhez, személyiségének eltorzulásához vezet. A kábítószer-élvezők teljesen közönyössé válnak önmagukkal és a környezetükkel szemben. Idővel olyan elmeállapotba kerülnek, amely rendszerint akaratlan vagy tudatos önpusztítással végződik. Egyetlen céljukká a drog fogyasztása válik. Ha nem szedik a kábítószert, akkor súlyos elvonási tünetek lesznek, rohamok is fellépnek, amik akár a teljes kilátástalanságig vezethetnek. Rendszeres szedése vagy túladagolása halált is okozhat! A szervezetbe jutás módja, az anyag szennyezettsége vagy hamisítása halálos kimenetelű AIDS-fertőzés veszélyét idézheti elő.

A kábítószer és a pszichotróp anyag meghatározása, valamint a velük kapcsolatos fogalmak ismertetése

Kábítószer: *„azok az anyagok, melyek a szervezetbe kerülve eufóriát, színes álmokat, érzéksalóidást idéznek elő. Más megfogalmazásban olyan természetesen, vagy mesterségesen előállított szer, amely az ember idegrendszerének vagy érzékszerveinek egy vagy több funkcióját megváltoztatja. „(Balázsfalvi, 1997, p.35)*

Drog: *„Hivatalosan a gyógyszerészetben használtak szerint szárított növényi részek. Az angol drug szóból ered, melyet a heroin és a marihuána gyűjtőneveként alkalmaztak.” (Balázsfalvi, 1997, p. 35). A drog minden, olyan természetes és mesterséges anyag, amely a szervezetbe*

jutva megváltoztatja annak működését. Minden kábítószer és pszichotróp anyag drog, de nem minden drog kábítószer vagy pszichotróp anyag.

Pszichotróp anyagok: kábítószerként nyilvántartott, de a gyógyszerként is alkalmazott mesterséges anyagok. Az idegrendszer működését befolyásoló, arra károsan ható természetes eredetű, de leginkább szintetikus, vegyi úton előállított gyógyszerek és az azokhoz nagyon hasonló tulajdonságú azon kémiai vegyületek, amelyek a szervezetben elsősorban a tudatra, a lelki egyensúlyra és a közérzetre hatnak.

Kábítószernek nem minősülő kábító hatású anyagok, szerek: ilyen anyagok lehetnek a bódulatot, kábulatot előidéző különféle gyógyszerek, melyek hatása alkohollal fokozható, a szerves oldóanyagok (önmagukban vagy festék, ragasztók alkotóelemeiként), melyek szippantással vagy belégzéssel a központi idegrendszerbe hatolva azt izgatva tudatváltozást idézne elő. Az adott anyag vagy a szer kábító hatású jellegének megállíthatása szakértői feladat.

Kábítószer függőség (dependencia): A fogyasztó már képtelen a kábítószer nélkül élni.

Két fajtája van:

- fizikai: a testi funkciók megváltozása, a szervezet már követeli a kábítószer
- pszichikai függőség: leépülés, csak a kábítószer szerzés jár az eszébe a fogyasztónak

Eufória: indokolatlan jó közérzet fellépése.

Hallucináció: nyomott állandó, örökös rossz hangulat.

Elvonási tünetek: a szervezet védekező mechanizmusa, amely a szer hiányában vagy csökkent mennyiségben lép fel, és ami arra készíti a személyt, hogy újra a szervezetébe juttassa az anyagot.

Tolerancia (hozzászokás): a személy szervezete egy meghatározott anyaghoz, annak folyamatos szedése miatt, hozzászokik, ezért az adott hatás kiváltásához nagyobb adag kell.

Designerek: olyan pszichoaktív anyagok, amelyek az illegális anyagokhoz hasonló hatásmechanizmussal bírnak, ám kémiai szerkezetük a tiltottakétól eltér. Ezért megalkotásukkor nincsenek a tiltólistán. Jellemzői: bizarr viselkedés, extrém erő, kiszámíthatatlan rövid és hosszú távú hatás, fantázia nevek melyek nem utalnak az anyagra (Marci, Emma, Zsuzsi, Kati). Az egészségügyiek sem tudják mivel állnak szemben.

C lista: az összes Magyarországon addig fellelt új pszichotróp anyag egyedileg és törzsképlet formájában, a C lista könnyebb kezelhetősége, gyorsabb újabb anyag megjelenésekkor.

D.A.D.A.: tanári kézikönyv, még nem tartalmaz anyagot a designerekről.

A kábítószer bekerülése a szervezetbe:

- légzőszerven keresztül (szippantás, szívás)
- tápcsatornán keresztül (nyelés, rágás)
- intravénásan vagy intramaszkulárisan

Kábítószer felosztása

Hatásmechanizmus szerint:

- depressziós (bódítószer): heroin, opiátok, opiátokat helyettesítő szerek, nyugtatók, codein
- hallucinogén: cannabis, hasis, LSD, PCP, extasy, gombák, szerves oldószer
- stimulációs (izgatószer): kokain, khat, amfetamin, crack, koffein és nikotin, legális drogok

Előállítás szerint:

- természetes: ópium, heroin, kokain, khat, marihuana, mescaline, gombák, morfin
- szintetikus: codein, amfetamin és származékai, LSD, PCP, nyugtatók, extasy, szerves oldószer

Fogyasztási módok:	
Szívják:	Marihuana-cigaretta (joint) Hasis-cigaretta-pipa Mescalín-cigaretta, dohány szárított levele Crack-pipa, ópium
Szippantják:	Kokain Ópium- füstjét beszívják, heroin, Amfetamin
Injektálják:	Mescalín-feloldva injekciózva Kokain (ópium szárm. Keverik) "speed ball" Amfetamin
Belélegzik:	Hasisolaj, crack, heroin -inhalálva Amfetamin
Eszik vagy isszák:	Marihuana - tea formájában Hasis - ételbe keverik LSD - cukorka, tableta, bélyeg (nyalogatás) Amfetamin - tableta Ópium - evéssel ópiumporként Metadon - tableta Kodein - tableta és mint mákteát isszák

1. ábra Fogyasztási modellek [1]

A kábítószeres csoportosítása

A növényi eredetű kábítószeres

I. Mákszármaszerek (legális alkalmazása: gyógyászatban fájdalomcsillapításra)

1. Ópium

A mákgumó felületét 1-2 mm mélyen bemetszik, s a kifolyó sárgásfehér/rózsaszín tejszerű nedvet hagyják megszáradni, ekkor színe sötétbarnára változik. Egy mákfejből 0,2 g ópium nyerhető. Fogyasztása leginkább pipából szívják, vagy glicerinnel összekevert anyagot alufólián felmelegítve a gőzét lélegzik be, esetleg feloldják vízben vagy alkoholban és injekcióval juttatják be a szervezetbe, vagy teával isszák, de ételbe is keverhetik. Hatása nyugaltság, eufória, remegés, kiszáradás. Fogyasztása fizikai és pszichikai függőséget okoz. Elvonási tünetek szédülés, hányás, remegés, görcsök.

2. ábra Mákgumó bemetszése [2]

2. Morfin

Az ópium legfontosabb és egyben legerősebb alkaloidja. A tisztán előállított morfin fehér és apró kristályos por. Fogyasztása belélegzés, evés útján vagy injekcióval. Fogyasztása fizikai és pszichikai függőséget okoz.

3. ábra Morfin [3]

3. Heroin

Előállítása morfinból diacetilezéssel történik. Tiszta állapotban fehér. Általában kokainhoz (speed-ball), tejporhoz vagy kakaóporhoz keverik. Fogyasztása ivás útján vagy injekcióval (ezért fent áll az erős fertőzésveszély: hepatitis, AIDS, stb.). Hatása lebegés érzete, gondok elfelejtése, eufória vagy éppen túlzott nyugalom, befelé fordultság, fáradtság, elalvás, aszexualitás, látás gyengülése, pupilla

beszűkülése, szívritmuszavar, légzéslassulás, székrekedés, remegés, hányás, testi-szellemi leépülés. Fogyasztása fizikai és pszichikai függőséget okoz. Elvonási tünetek izzadás, viszketés, ingerlékenység, remegés, hányás, hasi görcsök.

4. ábra Heroin [4]

4. Kodein

A morfinszármazékok első vegyülete. Szagtalan, keserű ízű, fehér, könnyű, mikrokristály. Csak orvosi rendelvényre kapható, köhögéscsillapító tablettá vagy spray formában.

II. Kenderszármazékok (hatóanyaga a THC, az emberi szervezetből ezt a legkönnyebb kimutatni, a kender friss hajtásai, rügyei tartalmazzák a THC-t, leggyakoribb fogyasztási módja az elszívás)

1. Marihuána (mexikói kender)

A nőivarú kendert apróra vágják, majd kézi feldolgozással fosztják, szárítják és vágják. A friss anyag színe sötétzöld, de levegőn lassan megbarnul. Fogyasztása: cigaretta vagy pipa, dohány hozzáadásával, valamint süteménybe keverve. Hatása eleinte kellemes közérzet, nyugodtság, bódultság, később víziók, hallucinációk, szájszárazság, fokozott izzadás, álmoság, idegrendszeri zavarok, szívritmus- és koordinációs zavar, reszketés, véres szem, hányinger, hányás, hasmenés, köhögési inger, mellkasi fájdalom, légzőszervi megbetegedések, koncentrációhiány, tanulási képességek romlása. Fogyasztása pszichikai függőséget okoz, a környezeti ingerei felerősödnek (a színek színesebbek, a hangok hangosabbak lesznek, a részletek felnagyítódnak), rövidtávú emlékezetkihagyás, félelem, szorongás, depresszió. Elvonási tünetek nyugtalanság, idegesség, ingerlékenység.

6. ábra Marihuána [6]

2. Sinsemilla

Speciális, melegházban termesztett kenderfajta. A THC-tartalma 10- 20 %-os lehet. Hatása, mint a marihuána, csak erősebb

3. Hasis

A növényen keletkező gyantából állítják elő préseléssel. Illatos, barna színű. A THC- tartalma kb. 20 %-os. Fogyasztása 2-3 órára fokozza a teljesítményt, étvágytalanság, hallucináció, vízió, kényszerképzetek, szív- és érrendszeri problémák, nőknél menstruációs zavarok, és csökken a fogamzásgátló tablettá hatása. Fogyasztása pszichikai függőséget okozhat. Elvonási tünetek: depresszió, letargia, fizikai legyengülés, ugyanakkor fokozott éhségérzet.

7. ábra Hasis [7]

4. Hasisolaj

Vegyszeres úton vonják ki a marihuánából. Sötétzöld, barna, fekete, sűrű folyadék, melyet növényi olajjal hígítanak. A THC- tartalma kb. 30- 40%. Fogyasztása: dohány vagy étel átítatásával. Hatása száj- és torokszárazság, mozgáskényszer, egyensúlyzavar. Fogyasztása pszichikai függőséget okoz. Elvonási tünetek: paranoia, személyiségzavar.

III. Koka-cserje származékok (Dél-Amerikából származik, 1-4m, fényes levelű növény)

1. Kokain-hidroklorid

Tiszta fehér, szemcsés por. Fogyasztása szájon át fémtálcáról, szippantással vagy nyálkahártyába dörzsöléssel, esetleg injekcióval, szeszes italba keverve, a nyer kokalevelet rágással fogyasztják, néha speeddel keverve. Hatása: nyugodtság,

látástisztulás, oldódó gátlások, szellemi-fizikai tevékenység növekedése kb. 1 órán át, hallucinációk „kokainbogarok”, szürkés, petyhüdt arcbőr. Utóhatása depresszió, fáradtság, zavarodottság, ingerlékenység, álmatlanság, hányinger, súlycsökkenés, szívritmuszavar, légzőszervi zavarok, impotencia, érzékület, orrdugulás, orrfolyás. Fogyasztása pszichikai függőséget okoz, túladagolása vérnyomásleeséshez, görcsökhöz, szívhalálhoz vezethet. Elvonási tünetek agresszivitás, szétszórtság, közömbösség, személyiségzavar.

2. Crack

Sárgás-barna, koszos vegyület. Fogyasztása: pipa, dohányhoz hozzáadva. Hatása hasonló a kokainéhoz, csak sokkal intenzívebben jelentkeznek. Elvonási tünetek pszichés zavarok, vérnyomás-problémák, szívhalál.

8. ábra Crack [8]

IV. Meszkalin (Dél-Amerika, Mexikó)

Lúgos reakciójú kellemetlen szagú olajos folyadék vagy fehér, hőszerű por, jól oldódik vízben, alkoholban és kloroformban. Fogyasztása tablettá, a port folyadékkal keverve, rágva, gőzbelégzéssel vagy injekció. Hatása hallucinációk, víziók, eufóriaszerű állapot. Fogyasztása pszichés függőséget okozhat.

9. ábra Meszkalin kaktusz, meszkalin alapanyaga [9]

V. Pszilocibin (Mexikó, Guatemala)

Vöröses gombafajta. Színtelen vagy fehér kristályos vegyület, vízben jól oldódik, alkoholban korlátozottan. Fogyasztása rágva, italba, porba vagy kapszulázva, esetleg gőzbelélegzéssel, ritkán injekció. Hatása 20-30 perc után kellemes testi-lelki elernyedés, érzéksalódások, nagy adag (4-8 mg) után pszichés változások (hallucinációk, tér- és időbeli tájékozatlanság, hőemelkedés, szapora pulzus, pupillatágulás), hasonló az LSD-éhez.

10. ábra Pszilocibin gomba [10]

A szintetikus eredetű kábítószer

I. Amfetamin származékok (az amfetamin és minden olyan amfetamin alapú vegyület, amely a központi idegrendszerben ideglettani folyamatokra fejt ki hatást. Olyan izgató- vagy doppingerek, amelyek fokozzák a pszichés aktivitást, a fizikai és pszichikai teljesítőképességet, nyugtalanságot és egyéb mellékhatásokat okoznak.)

1. Amfetamin (először 1910-ben sikerült mesterségesen előállítani, 1930 óta használják az ún. álomkor gyógyítására).

Szintelen, csípős folyadék. Vízben alig, alkoholban, éterben és savakban jól oldódik. Fogyasztása tablettá vagy kapszula, injekció vagy gőzének belélegzése, hatása kb. 10-30 percen belül jelentkezik. Hatása alkalomszerű fogyasztása serkenti a szellemi és fizikai teljesítőképességet, nyugtalanság, ingerlékenység, hadarás, remegés, emelkedett hangulat. Utóhatása súlyos depresszió, paranoia, magas vérnyomás, fáradtság. Fogyasztása pszichikai függőséget okoz.

2. Speed (hatóanyaga amfetamin, eredetileg katonai célokra fejlesztették ki 1950-ben az USA-ban, fogyasztószerként használták).

Fehér, sárga/rózsaszín por, tablettá vagy kapszula. Fogyasztása: orron át, kávéba vagy italba keverve, ritkábban feloldva injekcióval. Hatása anyagcsere folyamatok felgyorsulnak, emelkedik a vérnyomás, gyorsul a szívverés, a beszédre hadarás lesz jellemző, elmúlik az éhség és a fáradtság, az érzékszervek kiélesednek, túlzott esetben hallucinációt okoz, rendszeres fogyasztása során rosszullét, fejfájás. Utóhatás depresszió, agresszió, személyiségtorzulás, szellemi leépülés. Fogyasztása pszichés függőséget okozhat. Túladagolás esetén alkar-, lábszár-, izomfájdalmak, hányinger, szédülés, fennáll a szívinfarktus vagy az agyvérzés lehetőség.

11. ábra Speed [11]

3. **Extasy** (1914-ben szabadalmaztatták, először étvágycsökkentő gyógyszerként, de káros mellékhatásai miatt orvosi használatát nem engedélyezték, 1970-es évek közepén az USA-ban utcai drogként jelent meg)

Főleg figurákat ábrázoló tabletták, valamint kapszulák. Fogyasztása 4-6 órán át mozgáskényszer, izzadás, szájszárazság, biológiai védőmechanizmusok kikapcsolása, felfokozott kedélyállapot, folyadékigény megnövekedése, felgyorsult beszéd, eufória. Utóhatása: nyugodt, alvó állapot, depresszió. Fogyasztása máj-, vese- és agykárosodást, ill. pszichikai függőséget okozhat.

12. ábra Extasy tabletták [12]

4. LSD (1938-ban Albert Hoffmann bázeli tudós állította elő, rendkívül veszélyes kábítószer!!!)

Tipikus hallucinogén anyag, torzítja az objektív valóság érzékelését. Tiszta anyag, színtelen, szagtalan, íztelen. Hő hatására könnyen bomlik, elszíneződik, hatáserőssége csökken. Megjelenési formája folyékony, kristályos por, tabletták, kapszula, különböző hordozókon (pl. bélyeg, matrica). Fogyasztása: szájon át, néha szippantással vagy injekció. Egy adag (kb. 30-80 µg) 30-40 percen belül hat kb. 8-12 óráig tart. Hatása 1-2 óra múlva 10-12 órán át hallucinációk, kényszerképzetek, legyőzhetetlenség, „utazás” (trip) egy másik dimenzióban, pozitív és negatív irányú érzelemfokozás, rettegés érzete, érzékelésgyengülés, paranoia, tág pupilla, izomremegés, vérnyomás-emelkedés, fokozódó szívverés, verejtékezés. Flashback: 10-12 órával a hatás elmúlása után visszatér a hatása. Pszichikai függőséget okoz. Elvonási tünetei erős rosszullét, fejfájás, hányinger, személyiségzavar.

13. ábra LSD bélyegek [13]

5. PCP („angyalpor” 1950-es években kezdték alkalmazni az orvosok fájdalomcsillapításra, de delíriumot okozó mellékhatása miatt kivonták)

Tisztaságától függően barna gumyszerű anyagtól a kristályos fehér porig megtalálható. A tiszta anyag vízben jól oldódik. Fogyasztása tabletták, kapszula, injekció, dohányjal keverve. Hatásai kellemes zsidbadtság, a közérzet és a hangulat javulása, a gátlások felszabadulása, testkoordinációs nehézségek, blokkolt beszéd. Fogyasztása pszichikai függőséget okozhat.

14. ábra PCP tabletták [14]

Új típusú party drogok

I. GINA (GHB) (folyékony extasy)

Mivel színtelen és szagtalan, italba keverve nem észrevehető a fogyasztó számára. A szer által elkábított lányok nem rendelkeznek önálló akarattal, ezért könnyen válnak nemi erőszak áldozataivá, a szer hatása miatt, gyakran nem is emlékeznek a történetekre. A kábítószer csak rövid ideig mutatható ki a vizeletből, 24 óra alatt gyakorlatilag teljesen lebomlik.

15. ábra GHB=GINA [15]

VI. MEFEDRON

Egy kat nevezetű kelet-afrikai növény hatóanyaga, ezért KATI-ként emlegetik a drogszlengben. Hatása nagyon hasonlít az amfetaminéhoz: kis adagban kellemes közérzetet biztosít, amely aztán fokozódó eufória, izgalmi állapot és ingerlékenység, nyugtalanság követ. Jellemző a szert használókra a beszédkénszer és a túlzott nyitottság, de erőszakos cselekményre is bátoríthat. Mellékhatásként orrvérzés,

hallucináció, paranoia, ingerlékenység, keringési zavar léphet fel. Hirtelen szívhalált is okozhat.

16. ábra Mefedron csíkok=KATI [16]

VII. SPICE (JWH-018)

"Spice: (szárított növény) hatása cannabinoid szerű, de legálisan beszerezhető növényi származék. Mint ismert, az agykérgünkben lévő egyes idegsejtjeinken találhatóak ún. cannabinoid receptorok, amelyek felismerik a cannabinoid típusú anyagokat, és közvetítik azok hatását. Nos, nem meglepő módon a Spice éppen ezeken a receptorokon fejti ki hatását. Tartós használat esetén azonban sajnos a memóriaközpont sérülhet, valamint az agy vérellátása is felborulhat." Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer Lakossági Hírlevél 2011. július

17. ábra Spice [17]

A drog/kábítószer használat veszélyei, következményei

A köznyelvben a drog és a kábítószer elnevezést szinonimaként használják, azonban jelentésüket nézve lényeges eltérést találunk.

A drog kifejezést az angolszász nyelvterületen elterjedt gyógyszerre, gyógynövényi készítményekre, időnként fűszerekre is, ezért jóval tágabb jelentésű fogalom: minden olyan anyag, ami hatást gyakorol az élő sejtre. Drog lehet az alkohol minden formája, koffeint tartalmazó italok például kávé, tea, kóla, energiatital, cigaretta, altatók.

A kábítószernek számít lényegében minden olyan tiltott vagy nem tiltott anyag, ami a szervezetbe kerülve hat a központi idegrendszerre és megváltoztatja annak működését, hat az illető hangulatára, viselkedésére, jellemére, hosszú távon káros az egészségre és hiánya elvonási tünetekkel jár.

Az utcán vásárolt illegális kábítószerek általában nem csak tiszta hatóanyagot tartalmaznak. Ezeknek az anyagoknak az összetételét, hatóanyagát nem ismeri a fogyasztó, a drogok hígításához alkalmazott anyagok közvetve vagy közvetlenül veszélyeztetik a felhasználó egészséget.

„A közvetlenül a visszérbe (intravénásan) adott anyagok szennyezései, amellet a közösen használt eszközök (tűk, fecskendők) fokozottan fertőzés, mérgezés, stb. veszélyeit jelentik.” (Szabó, 2010, p. 15). Nagyobb a túladagolás veszélye, ha például a visszérbe adják a kábító anyagokat, mert azok néhány másodperc alatt az agyba jutnak.

A kábítószer megváltoztatja a tudati, hangulati állapotot, az érzékelést, a gondolkodást. Ezeket a hatásokat a mámor más néven eufória, a boldogság érzete kíséri. A szer közvetlen eredmény lehet kábító, serkentő, hallucinogén.

A kábítószer okozta eufória kórosan fokozott jó közérzet, örömezés, a mindent megszépítő, feledést nyújtó, kétes veszélyes állapot. A fogyasztó úgy érzi, hogy oldottabb, vidámabb. A mámorhoz tartozik a vágy, hogy új eddig ismeretlen állapotokba kerülhessen, ezek az érzések csak az egyén agyában zajlanak le. Az ismételt drogfogyasztás kezdetben fokozza az átélt eufória erősségét, de minden mámoros állapotot egyre rosszabb közérzet követ. Később a drog igazi eufóriát már nem is okoz, ekkor a drogra már csak azért van szükség, hogy a fogyasztó megszabaduljon az elvonás tüneteitől. A kábítószerezés magányba vezet, a kapcsolat a világgal fontosságát veszti, és megszakad. A drogfüggő magányos lesz, mert ezt a helyzet az emberi értékvilág nem fogadja el. A függőség és az eufória intenzitása változó, az enyhe kívánság érzetétől a drogfogyasztás kényszeréig fokozódik.

„Illegális cselekedet a kábítószer behozatala az országba, hazánkból kivitele, megszerzése, tartása (tárolás), bármi módon való előállítása (termesztése), forgalomba hozatala (terjesztése) fogyasztásra kínálása és/vagy átadása, használata. Mindezért számolni kell a törvényi felelősségre vonással és büntetéssel.” (Szabó, 2010, p.15)

A szerek használatakor figyelembe kell venni a szer hatását, a felhasználó pillanatnyi állapotát (fáradtságát, hangulatát), személyiségét, környezetét jellemző helyzetet, illetve más fontos tényezőt is.

A szenvedély és a függőség

A felnőtt lakosság több mint a felét érinti a szenvedélybetegség, de nyíltan nem meri beismerni mások és önmaga előtt sem, nem mer szembenézi önmagával. A szenvedélybeteg azt hiszi, ez normális, vagy legalábbis megengedheti magának a szenvedély üzését. Biztos abban, hogy nem árt magának. Felfogása szerint bármikor képes kiszállni, véget vetni szenvedélyének. Sajnos legtöbb esetben ez az álláspont csak önáltatás, mert az ártalmak már akkor jelentkeznek, amikor az egyén nem akarja megérteni, hogy ránézve káros, veszélyes, amit cselekszik. Ekkor már nehéz a leszokás.

Számos szenvedély valamilyen lelki betegség öngyógyítása vagy kompenzációs kísérlete. Bizonyos idő után minden szenvedély annyira rögzül, hogy az illető képtelen önmaga elhatározásából, erejéből leszokni. He mégis sikerül, ez rövid időre szól, mivel gyorsan visszaesik. Ez a viselkedés jellemző és naponta megfigyelhető a kábítószerrel, dohányzással, alkoholizálással felhagyni igyekvőkkel.

A szenvedélybetegek gyógyulásának kilátásai akkor a legjobban, ha a függő és a környezetük korán felismeri az élvezettel járó bajokat. Nagyon fontos tehát megvizsgálni és időben felismerni a környezetünkben élők problémás viselkedését, amely a kábítószer használatára is utalhat. Jobbak a leszokás kilátásai, ha az illető nem áltatja magát, hanem belátja és elfogadja, hogy nehéz folyamat előtt áll, és hajlandó külső segítséget kérni.

A függőségben lévő egyén még valahogyan képes fenn tartani magát, a szenvedély kielégítése után még bírja leplezni állapotát, például dolgozik, együtt él családjával, emberi kapcsolatai még nem szakadtak meg teljesen.

„A függés- a dependencia- lehet pszichés, pszichés-szomatikus, szomatikus, amik összefüggnek, keresztezik, fedik egymást, gyakran nem választhatók szét. Az illető jellemének,

valamint egyéniségének változásával jár. Jellemzi az elvonási tünetegyüttes.” (Szabó, 2010, p. 23)

A szomatikus, azaz fizikai függőséget okozó kábítószeres hiányakor jelentkeznek a fogyasztón tapasztalható elvonási tünetek.

A pszichés függőség nehezen mutatható ki az egyénen. Ez egy összetett állapot, amely a kábítószer fogyasztóban a szer által kiváltott élmények újbóli kívánalmából ered.

Az elvonási tünetegyüttes: a használt szer elhagyásakor a egyénen megfigyelhetőek a klinikai tünetek, melyek igazolják a szerhez szokást, a függőséget. Ez akár halálos kimenetelű is lehet.

A marihuána és a hasis közepes pszichikai függőséget váltanak ki. Komoly függés alakul ki az LSD használatakor. Az amfetaminok, kokain jelentős pszichikai és enyhe fizikai függéshez vezethetnek. Erős pszichikai és közepes szomatikus függést okoznak a szipuszerek, az alkoholok, a barbiturátok. Illetve az opiátok és a származékaik használatakor egyaránt erős a pszichikai és a fizikai függőség alakul ki.

2. táblázat: Néhány közismert drog hatása, és függősége: [2]

Drog	Hatás	Fizikai függőség	Pszichés függőség
Morfin	Álmosság, bódulat, szűk pupillák	Van	Van
Heroin	Álmosság, bódulat, szűk pupillák	Van	Van
Kodein	Álmosság, szűk pupillák	Van	Van
Phenazocin	Álmosság, bódulat, szűk pupillák	Van	Van
Pethidin	Nagyobb adag kivételével, mint a morfiné	Van	Van
Methadon	Álmosság, bódulat, szűk pupillák	Van	Van
Kokain	Izgatottság, remegés, hallucináció	Nincs	Van
Marihuána	Álmosság, ingerlékenység, tág pupillák, beszédesség	Nincs	Van
Barbiturátok	Álmosság, düllöngelés, összefolyó beszéd	Van	Van
Amfetaminok	Izgatottság, tág pupilla, remegés, beszédesség, hallucináció	Nincs	Van
LSD, DMT, Meszkalin, Peyto, Pszilocibin	Izgatottság, hallucináció, összefüggéstelen beszéd	Nincs	Van

A teljes odaadásban vagyis addikcióban szenvedő ember már mindent felad a szer kedvéért, túljut az összes hátrányos helyzeten, környezete elfordul tőle. Ez az állapot a rabság állapota, amelyet a hiánytünetek tartanak fenn.

„Mind a dependencia, mind az addikció állapota betegség. Az emberen látszik a szenvedélyes szerkeresés viselkedése.” (Szabó, 2010, p. 24) Ezek az állapotok életveszélyt jelentenek.

A szenvedély testi, lelki összetevői

Genetikai adottságból származó tényezők

Ez a tényező genetikai alapokra vezethető vissza, de még nincsenek pontosan tisztázva az okai. Azonban ismert jelenség, hogy a szülők erős kötődése az alkoholhoz (nem alkoholisták) gyermekeik szempontjából az alkoholizmus előszobája és a kábítószer melegágya.

Szociális minta

A gyerekkorban tapasztalt minták erős hatásúak. Ezeket a minták szerinti életvitelt felerősíti a kortárs csoportok viselkedési mintája is. „A családi és a „szociális” öröklődés, életvitel minta gyakran együtt hat.” (Szabó, 2010, p. 25)

Lélektani tényezők

A lélektani tényező mindig az örömhány, amit kompenzál egy kémiai anyag vagy egy viselkedésforma. A drogok használata mögött a könnyű élvezet, a könnyen megszerzett öröm hatása rejlik. A fiatalokra jellemző, hogy a lehető leggyorsabban akarják elérni a legnagyobb hatást, nem foglalkozva a kockázatokkal.

Személyiség jegyek

A kiemelkedő pszichikai jegyek közé sorolható a depresszió, a szorongás, a társadalmi beilleszkedési zavarokkal küszködő, antiszociális személyiségek.

„Designer szerek használata”

A kábítószeresítés terén sokat tapasztalt fiatalok megtervezik, tudatosan keverik lélektani szükségleteikhez illő szerkompozíciót például: etilalkohol fogyasztásakor különböző gyógyszerek bevétele.

Társas lélektani hajlamosító tényezők

A kábítószer fogyasztók kisebb-nagyobb csoportokban használják a drogokat, így könnyebb elviselni a kellemetlen mellékhatásokat.

Kábítószer hatása alatt álló személy jellegzetes viselkedése

A kábítószer kipróbálása és használata az alábbi okokra vezethető vissza:

Kíváncsiság, kalandvágy, lázadás, a felnőttektől, a valóságtól történő eltávolodás, menekülés a családi, iskolai problémák, megoldatlan konfliktusok elől, kortársak, barátok rábeszélése, unalom, önbizalom hiányának pótlása, családon belüli szexuális zaklatás, csonka család, a szülők túl szigorú vagy túl engedékeny nevelése.

Általános pszichés tünetek

Kedélyállapot változás lehet levertség; kedvetlenség; közöny, ok nélküli örömkítőrések és feldobottság-érzés váltakozás, koncentrációs zavar, indokolatlan fáradtság, gyors kimerülés, ingerlékenység, idegesség, alvászavarok.

Testi tünetek

Beesett, hamuszürke arc, elszíneződött bőr, véraláfutások, tüsszúrásnyomok, szájszárazság, orrfolyás, tág vagy szűk pupillák.

Magatartásbeli zavarok

Túlzott költekezés, állandó kölcsönkérés, pénz és egyéb értékek eltűnése, ruházat elhanyagolása, kimaradozás iskolából, munkahelyről, elmagányosodás.

Gyanús tárgyak a lakásban

Alufólia darabkák, színes gyógyszerek, cukorkák, injekciós felszerelések, megégett kanál, szokatlan szag, kifacsart citromhéjak.

A kivezető út

Elsősorban a prevencióra, vagyis a megelőzésre kell helyezni a hangsúlyt. A fiataloknak meg kell érteniük, hogy semmilyen mámoros, önkívületi állapot nem ér annyit, hogy kábítószer után nyúljanak, mert annak pillanatnyi, mámorító hatásáért később szörnyű árat kell fizetniük. Ha pedig már valaki függővé vált a szertől, akkor is van kiút számára, bár ez már nem olyan könnyű. A gond csupán ott kezdődik, hogy sokan nem hajlandóak beismerni függőségüket. "Én nem vagyok rabja a kábítószernek, hisz kézben tudom tartani a dolgokat." ezzel védekeznek. Ugyanis ameddig az illetőnek mindig elegendő szer áll a rendelkezésére, nem veszi észre, hogy már rabja a drognak. A szabadulás ott kezdődik, amikor valaki őszinte

tud lenni önmagához, és beismeri: függő vagyok. De ez még kevés. Ha orvosi nézőpontból nézzük a kábítószer függőséget, akkor rendkívül összetett és nehéz betegséggel állunk szembe. Különbéféle gyógyszerekkel (pl. metadonnal) próbálkoznak, hogy csillapítsák a beteg drog iránti vágyát. Ám ezek a szerek maguk is narkotikumok, csak úgy tartják, hogy kevésbé veszélyesek. Emellett különféle pszichoterápiás tréningeket is tartanak a leszokni vágyók számára, így próbálják visszavezetni őket a normális életbe, változó eredménnyel. Bár nem szabad lebecsülni az orvostudomány eredményeit, látni kell, hogy igazi, teljes és tökéletes szabadulást sajnos nem tudnak adni.

Drogambulanciák: speciálisan droghasználók kezelésével foglalkozó intézmény, a függő drogfogyasztók egy részét kezelésben részesítő ellátási forma. Itt dolgoznak: pszichiáter, pszichológus, addiktológus, belgyógyász, jogi tanácsadó. A kliens gyógyszeres detoksifikáció mellett pszichoterápiában, jogi és életvezetési tanácsadásban is részesülhet.

Drogfogyasztással összefüggő fertőző betegségek: vírusos hepatitisz, valamint HIV és AIDS fertőzések.

KEF = Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok. Tagjai: önkormányzat és szakosított szervei, Oktatási intézmények, Szociális intézmények, egészségügyi intézmények, Állami népegészségügyi tisztiorvosi szolgálat, egyház, civil szervezetek, média, kínálat csökkentés intézményei: rendőrség, határőrség, vám és pénzügyőrség, büntetés-végrehajtás, polgárőrség. *"Összegzés: a KEF nem programmegvalósító szervezet, hanem működése középpontjában a feltérképező, elemző, kezdeményező, egyeztető és szervező munka áll, mely arra irányul, hogy a helyi stratégiát megfogalmazva annak megvalósulását koordinálja, értékeli, monitorozza, a helyi stratégiából "filterezve" közben az ehhez szükséges aktuális feladatokat. "* (Kézikönyv KEF 2008. Nemzetközi Drogmegelőzési Intézet)

Összefoglalás

Összegzésképp megállapíthatjuk, hogy a kábítószeres maradandó, nagyon gyakran visszafordíthatatlan károsodást okoznak az emberi testben, amik könnyen vezetnek halálhoz. Fontos tudni azt is, hogy a gyógyulási folyamat, amivel a kábítószer-függőség gyógyítható, legnagyobb része a függő ember akaraterején múlik és még akkor sem biztos 100%-ig a siker. A kezelés alatt a beteg iszonyatos kínokat él át, mint fizikailag, mint pedig pszichésen. Néha azonban hiába dolgoztak a drogfüggőkkel foglalkozó szervezetek. Bizonyos kimutatások szerint a betegek 90%-a visszaszokik, mert vagy túl gyengék hogy végigmenjenek a gyógykezelésen vagy túlságosan hiányoznak nekik a kábítószeres. Csak egy ideig tiszták, ha újabb trauma éri őket, akkor nagy rá az esély, hogy újra a káros szerekhez menekülnek.

A fent említett dolgok miatt, tehát az ember csak egy módon kerülheti el a kábítószeres veszélyeit: elutasítja őket, akár az egyszeri kipróbálását is. Ugyanis már 2-3 alkalom után kialakul a függőség és akár már egy dózistól is meg lehet halni.

A tanulmányban említett pszichikai, fizikai és családi következményein kívül nem elhanyagolható szempont még az is, hogy a kábítószeres illegális fogyasztása illetve azzal való visszaélés is büntetendő cselekménynek számít.

Köszönetnyilvánítás

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani Szabó Judit igazságügyi vegyészszakértőnek és Kovács Sándor r.alezredes, osztályvezetőnek, hogy segítséget nyújtottak a tanulmány elkészítésében

Irodalomjegyzék

- Veér András, Nádori Gergely, Erőss László [2000]: *Alternatív drogstratégia*, Animula Kiadó, Budapest
- Gerevich József, Bácskai Erika, Rózsa Sándor [2003]: *A drog-ambulanciák működése és hatékonysága*, Animula Kiadó, Budapest
- Rácz József [2002]: *Drogok és társadalom*, Új Mandátum Kiadó, Budapest
- Szabó Mihály [2010]: *Alapismeretek Szenvedélybetegségről, kábítószeréről*, Szegedi Egyetemi Kiadó, Szeged
- Bayer István [2005]: *Drogok és emberek*, Sprinter Kiadói Csoport, Budapest
- Balázsfalvi Gusztávné [1997]: *Földi pokol.. a drog*, Dr. Dobos László, Miskolc
- Jonathan Rees [2005]: *Tudod miről van szó? Drogok*, Magyar Könyvklub Rt., Budapest
- Demetrovics Zsolt [2001]: *Droghasználat Magyarország táncos szórakozóhelyein*, L'Harmattan Kiadó, Budapest
- Kézikönyv KEF 2008. Nemzetközi Drogmegelőzési Intézet
- Pretsner Ramóna r. alezr. által készített diasor

Ábrajegyzék

- [1]<http://www.bunmegelozes.eu/pdf/foldi%20pokol%202.pdf> 2012.11.09. 19:02
- [2]<http://www.chemical-engineering.co/wp-content/uploads/2012/06/OPIUM.jpg>
2012.11.10. 12:58
- [3]<http://pasage.ca/wp-content/uploads/2011/12/Morphine-22.jpg> 2012.11.12. 20:32
- [4]<http://www.identa.biz/images/heroin.jpg> 2012.11.12. 20:34
- [5]<http://alkohol-drogy.ic.cz/kodein.gif> 2012.11.12. 20:35
- [6]<http://www.harmonet.hu/data/cikkek/17000/17930/02.jpg> 2012.11.12. 20:35
- [7]<http://www.drogvilag.hu/nagykepek/has4.jpg> 2012.11.12. 20:35
- [8]http://3.bp.blogspot.com/-zciQyaDGCd0/UEgiaW5_noI/AAAAAAAAACdM/UVb93vYbuSw/s1600/crack.jpg
2012.11.12. 20:35
- [9]http://oldschool.hupont.hu/felhasznalok_uj/1/2/127302/kepfeltoltes/images.jpg
2012.11.12. 20:35
- [10]http://kep.index.hu/1/0/263/2634/26347/2634702_a108508caa735bf46314b7de972368e6_wm.jpg 2012.11.12. 20:35
- [11]http://www.webklik.nl/user_files/2010_05/135611/speed_2.jpg 2012.11.12. 20:35
- [12]http://www.spoki.lv/upload/articles/34/341949/images/_origin_Extasyjeb-Ripas-3.jpg
2012.11.12. 20:35
- [13]<http://t2.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcT0w9cmlhSuela5uEMyDagxtAs0psIyYCb5pVw2uYGbU29hci5fc4YzwPWM> 2012.11.12. 20:35
- [14]http://www.kamaszpanasz.hu/upload/files/Cikkek/Drog_cigi_alkohol/pcp.jpg
2012.11.12. 20:35
- [15]<http://donna.hu/cikk/Diszkodrogok/1826> 2012. 11.09. 19:15
- [16]<http://mindennapi.hu/cikk/vilaghir/41-legalis-kabitoszer-egyre-nepszerubbek/2011-07-11/4969> 2012.11.10. 14:02
- [17]<http://mindennapi.hu/cikk/vilaghir/41-legalis-kabitoszer-egyre-nepszerubbek/2011-07-11/4969> 2012.11.10. 14:33

Táblázatjegyzék

[1]http://www.osszefogas_a_drog_ellen.abbcenter.com/weboldal/osszefogas_a_drog_ellen/cikkek/tablazat.JPG 2012.11.08. 22:09